

Král se blíží

Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. (L 19:38)

1. čtení: Žalm 72

Hlavní čtení: Lukáš 19:28-44

ÚVOD: RADOST Z ÚČASTI NA BOHOSLUŽBÁCH

Milí bratři a milé sestry,

cítíte jste tu „radost až na kost“, když jste dnes vyrazili do kostela na dnešní bohoslužby? Po téměř měsíčním „půstu“ od společných shromáždění pevně věřím, že jste se na dnešní dopoledne těšili. Kdykoli totiž zažijeme tu nesamozřejmost, že smíme pořádat bohoslužby, že se jich vůbec smíme účastnit, že nám k tomu laskavý Bůh dal svolení, také zdraví, sílu, čas a vnitřní touhu, cítíme velikou radost.

V Ježíšově době (a samozřejmě dávno před Ježíšem) přicházel každý zbožný žid do jeruzalémského chrámu nejméně třikrát do roka. Třikrát za rok, na hlavní biblické svátky: **Pesach** (Velikonoce), **Šavuot** (Letnice) a **Sukot** (Stánky; zjednodušeně: Děkčinění za úrodu). Mnozí židé se do Jeruzaléma víckrát do roka nedostali. Putovali zdaleka. Taková výprava musela také něco stát: Nejen čas, ale i peníze. Nedivíme se, že v těchto případech museli prožívat opravdu sváteční náladu. Vždyť jejich účast v Chrámu zdaleka nebyla záležitostí každé soboty.

My dnes z Písma slyšíme o začátku velikého biblického poutního svátku Pesach. A nejen slyšíme... My sami dnešními bohoslužbami velikonoční svátky otevíráme. A tak se tehdy v Jeruzalémě začínala projevovat sváteční náladu. Radost a veselí z té veliké milosti, že i tento rok poutníci směli dorazit do Jeruzaléma. Zúčastnit se bohoslužeb. Obětovat Hospodinu dary. A jíst beránka s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Radost z toho, že Hospodin kdysi jejich předky vyvedl z egyptského otroctví. A že to na tisíc způsobů činí v každé době: Vysvobozuje lidi z různých forem otročiny.

I. JEŽÍŠ KRISTUS VLÁDNE, ALE AŽ PO ZÁSTUPNÉ SMRTI NA KŘÍŽI

A ti učedníci doprovázející Pána Ježíše na cestě do Jeruzaléma prožívají tyto svátky ještě mnohem intenzivněji. Jsou totiž přesvědčeni, že Ježíš vysvobodí Izrael z římské nadvlády. Jejich předkové kdysi byli vyvedeni z otroctví. Hospodin jim dal svobodu – skrze Mojžíše. A teď jsou na řadě oni. I oni zakusí vysvobození z otročiny. I jim Hospodin daruje svobodu – skrze Mesiáše. Skrze zaslíbeného Davidova nástupce. Skrze Ježíše Krista. A tak se ten široký zástup učedníků raduje nevýslovnou radostí. Doprovázejí totiž Mesiáše, kterého viděli konat Boží skutky: Mocné a podivuhodné činy, které asi nejvýstižněji shrnuje sám jejich autor. Ježíš totiž nedávno vzkázal Janu Křtiteli:

- *Slepi vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. (Lk. 7:22)*

Toto všechno ti učedníci na vlastní oči viděli. Nebo o tom alespoň na vlastní uši slyšeli. A teď spolu s tímto Božím Mesiášem vstupují do hlavního města. *Král – osvoboditel se ujímá vlády! Volejte: Sláva!*

Víte, už jsme za život slyšeli mnoho kázání o tom, jak moc se ti tehdejší učedníci mýlili. Jejich očekávání se údajně nenaplnilo, protože vůbec nepochopili, co vlastně Ježíš přináší. Chudáci zbednění čekali politické osvobození. A hle: Přišlo osvobození, ovšem duchovní. Vysvobození z hříchu. Ne z rukou Piláta či dokonce z rukou císaře. Vysvobození z věčné smrti – a ne z područí římských legií.

Jenže to má háček. Ti učedníci se mýlili jen z poloviny. Nepochopili (a možná dokonce ani nemohli pochopit!) správné Boží načasování. Pán Ježíš přináší svobodu – a nejen tu duchovní, ale i politickou, sociální a ekonomickou. Jen ji nepřinesl tehdy. Cesta ke Kristově osvobodivé vládě totiž vedla přes kříž. Přes oběť na kříži a přes vzkříšení. Ti učedníci tedy správně volají:

- *Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!*

Oni věří, že tento král přináší skutečnou, hmatatelnou záchranu. Přináší pokoj celému světu, a dokonce i nebesům. Vždyť ani Bůh si podle nich nedopřeje pokoje, dokud Kristus nebude kralovat. Bůh spočine, až uvede do chodu nové nebe a novou zemi v celé parádě. A všimněte si: Ježíš jim v tom jejich prozpěvování nijak nebrání. Ba naopak: Když vystrašení farizeové žádají, aby je Kristus okřikl, aby zavřel ty jejich provokatérské klapačky (protože v opačném případě vzbudí nelibost římských úřadů a bude zle), Ježíš těmto učitelům odpoví:

- *Pravím vám, budou-li oni mlčet, bude volat kamení.*

Ovšem právě tito Ježíšovi učedníci za pár dní přestanou provolávat slávu Pánu Ježíši. Jedni se ze strachu odmlčí. Stáhnou se do ústraní. Krista zbaběle opustí. Nebudou se k němu znát. Druzí budou dokonce zklamaně a našťvaně vykřikovat:

- *Na kříž, na kříž s ním!* (L 23:21)

Vždyť co s takovým „králem“, když nechce vládnout, že? A přece: Právě tam celou dobu Kristus míří. Na kříž! On je totiž král, ne-král. Svě vlády se ujme, to je jisté. Ale až poté, co sebe sama zmaří – pro dobro lidstva. Z veliké lásky k lidstvu. Až poté, co obětuje svůj svatý život pro dobro celého stvoření. Z veliké lásky k celému stvoření. Ne, před Velkým pátkem, ale až po Velkém pátku. Tak tedy ještě jednou: Ti učedníci správně pochopili, že Ježíš je Boží vládce. Ale nepochopili, že tento Boží vládce nejprve bude viset na kříži, než usedne na svůj trůn.

II. „KRÁL, NE-KRÁL“

Kdo však dobře poslouchal dnešní biblický příběh, ten se už dovtípil, že Ježíš je zvláštní král. Tak především: Když byl Ježíš na úpatí Olivové hory, poslal dva ze svých učedníků pro oslátka. Oslí mládě, na kterém nikdo neseděl.

- *Jděte naproti do vesnice, a jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátka, na němž dosud nikdo z lidí neseděl. Odvažte je a přiveďte!* ³¹ *Zeptá-li se vás někdo, proč je odvažujete, odpovězte mu: 'Pán je potřebuje.'*"

Proč, bratři a sestry? Proč jim Ježíš přikazuje? Proč to komické zvíře potřebuje? Proč chce do bran Jeruzaléma vjet právě na oslátka? Když už nechce jít po svých, proč nejede na koni, jak by se na krále slušelo? Protože tímto činem se ztotožňuje s výrokem proroka Zacharjáše. Naplňuje dávné proroctví o příchodu spravedlivého a pokorného krále:

- *Rozjášej se, sijónská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hlahol! Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a zachráněný, pokořený, jede na oslu, na oslátka, osličím mláděti.* (Za 9:9)

Ježíš je král. Je Božím králem, který se ovšem v té chvíli vůbec nepodobá králům, které známe z dějin. Ani těm současným vládcům, které známe z médií. Tento král, kterého i my ve svém životě oslavujeme, je především **spravedlivý** král. Jedná v souladu s Boží vůlí. V naprosté shodě s příkazy a nařízeními Nejvyššího. Zároveň je i **milosrdný** král, protože spravedlnost a milosrdenství jde ve Starém zákoně ruku v ruce. Je i **zachráněný**. Bůh za ním cele stojí. Hospodin vůči němu nemá žádné výhrady a podporuje ho všemi deseti, což třetího dne po Ježíšově smrti mocným způsobem prokáže. A nakonec: Je **pokořený**. Tedy pokorný. Nepovyšuje se zbytečně nad druhé. Umí se umenšit, aby druhé pozvedl. Umí se ponížít, aby druhé povýšil. Aby nás vytáhl z bahna, z otroctví, z temnoty hříchu, ze smrti. Aby nás zachránil.

A to oslátka je symbolem jeho zvláštní vlády. Symbolem milosrdenství, čistoty i pokory. Copak snad někdy král vjel do bran města na oslu? Ne! Vždycky na koni. V obrněném autě. A ne na dvoukoláku. V krásné limuzíně. A ne v otřískané škodovce. Na chopperu. A ne na babetě.

Bratři a sestry, tomuto králi jsme svěřili svůj život. Tomu, který svou spravedlnost, milosrdenství a pokoru v plnosti projeví za pár dní na kříži. Svou spravedlností ospravedlní mnohé, když za ně z lásky položí svůj život. Zachrání druhé, když sám sebe pokoří, když sebe sama zmaří. Toto vše shrnuje apoštol Pavel v listu Filipským:

- ⁶ *Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷ nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka ⁸ se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.* (Fp 2:6-8)

A právě tohoto pokorného krále, který miluje druhé víc než sebe sama, má a musí církev připomínat – až do druhého příchodu Pána Ježíše. A připomínat nejen slovy, nejen v kázání, nejen v modlitbách a písních, nýbrž také a hlavně skutky! Neudělali jsme tomuto pokornému králi dobrou službu, kdykoli jsme pozvedali meč proti našim nepřátelům. Kdykoli jsme chtěli silou a násilím šířit víru v Krista. Kdykoli jsme v jeho jménu žehnali zbraním, které braly život lidem. Kdykoli jsme se chtěli prosadit nečestnými způsoby ve veřejném prostoru. Kdykoli jsme chtěli pro sebe utrhnout největší kus žvance, a proto jsme druhé třeba i ponižovali, tlačili do kouta, zahanbovali, zesměšňovali, zle okřikovali, hádali se s nimi. Nic moc jsme tím zřejmě nedosáhli... Leda tak dočasných vítězství, které stejně vzala či jednou vezme velká voda. A naprosto jistě jsme tomuto pokořenému králi prokazovali medvědí službu a dělali ostudu.

Kdo chce vážně oslavovat Ježíše Krista, musí také jeho způsob života přijmout za svůj. A to není nic snadného. Skoro bych řekl: To je to nejtěžší. Ale přitom úžasně osvobozující. Následování Krista, laskavého a pokorného krále: To je každodenní výzva. To jsou kroky, které vedou ke svobodě.

III. KRÁL A ZACHRÁNCE CELÉHO STVOŘENÍ, NEJEN NAŠICH SRDCÍ

Ti Ježíšovi učedníci se tedy mýlili, když od něj očekávali okamžité politické vysvobození. Kříž pro ně musel být velkým zklamáním. A navíc důkazem, že Ježíš není Mesiáš. Na druhou stranu: I my se někdy mýlíme. A to tehdy, když Ježíše oslavujeme jen jako duchovního a niterného osvoboditele. Jako toho, který osvobozuje člověka pouze zevnitř. Ale v tom nám Bible moc nepomáhá. Písmo totiž mluví o Mesiáši, který osvobozuje od všeho zlého. Od niterného hříchu. Ale i od vnějšího násilí. Dává pokoj lidské duši. Ale také přináší mír do společnosti. Léčí vnitřní hamižnost. Ale také zkorumpovanou společnost. Uzdravuje nemoci duše. Ale i nemoci celého stvoření. Jinými slovy: On není jen králem a zachráncem našeho srdce, naší duše. On je králem a zachráncem celého tvorstva – se všemi duchovními, společenskými, politickými, ekonomickými a ekologickými důsledky. Copak se anděl Gabriel mýlil, když zvěstoval panně Marii:

- ³¹ *Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.* ³² *Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida.* ³³ *Na věky bude kralovat na rodem Jákobovým a jeho království nebude konce.* (L 1:31-33)

Copak si teď anděl říká: *Do háje, to jsem tehda trochu přehnal. Myslel jsem si tehdy v Betlémě, že Ježíš bude opravdovým králem, který bude vládnout všemu a všem... Ale asi jsem Ježíšovu misi úplně nepochopil. On je totiž výhradně jen králem lidských srdcí. On ničemu jinému vládnout nechce. Ale kdeže! Anděl Boží záměry chápal velice dobře. A dívenka Marie taktéž! Vždyť zpívá:*

- *Duše má velebí Pána* ⁴⁷ *a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli...* ⁵¹ *Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně;* ⁵² *vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil,* ⁵³ *hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou.* (celý zpěv: L 1:46-55)

Bratři a sestry, i ten dnešní text je nacpaný k prasknutí všemi možnými narážkami či rovnou přímým prohlášením, že Ježíš je Mesiáš! On je Král, kterého Bůh posílá, aby vysvobodil tebe, vás, lidi kolem vás, Izrael, všechny národy, celé stvoření z různých podob otročiny. Aby kraloval všem a všemu, což Kristus od svého vyvýšení na nebesa činí dnes a denně. Že to často kolem sebe nevidíme? Že pro takové Kristovo jednání nemáme úplně vytříbené smysly, protože se soustředíme jen na sebe a na naše osobní potíže? To je pravda. A je to náš problém. Ne jeho.

IV. KRÁL SE BLÍŽÍ!

Ale nebojme se. Jednou tato jeho osvobodivá vláda bude veřejná, všem zřejmá, nezpochybnitelná, viditelná, hmatatelná. Jednou, až Kristus znovu přijde ve slávě a moci, už jeho vládu nikdo nezpochybní. Ani já. Ani má žena. Ani mí rodiče. Ani mé děti. Ani můj přítel. Ani můj soused. Ani ten, kdo lidem vládl. Ani ten, kdo byl naprosto bezmocný. Ani bohatý, vlivný a známý člověk. Ani chudý, a všem lidem naprosto ukradený člověk. Ani ten, kdo se snažil žít poctivě. Ani ten, kdo druhým lidem úmyslně škodil. Nikdo Krista neumlčí. Nikdo se mu nebude vysmívat. A ten den přichází.

Všimli jste si, že evangelista opakovaně vypráví o tom, že Ježíš se blíží k Olivové hoře?

- *Když se přiblížil k Betfage a k Betanii u hory, která se nazývá Olivová...*
- *Když už se blížil ke svahu Olivové hory, počal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny mocné činy, které viděli.*

Lukáš se nám zřejmě snaží nabídnout naději, že ten král se už přibližuje. Že přichází. Blíží se k Olivové hoře. Tato hora je totiž místem, kde podle Písma mají stanout nohy Mesiáše, až podruhé přijde a nastolí své království v plnosti. Tak to říká již zmíněný prorok Zacharjáš v jiné kapitole:

- ³ *Hospodin vytáhne a bude bojovat proti oněm pronárodům, jako bojoval kdysi v den bitvy.* ⁴ *V onen den stanou jeho nohy na hoře Olivové, ležící na východ od Jeruzaléma. Olivová hora se rozpoltí vpůli od východu na západ velmi širokým údolím. Polovina hory uhne k severu a polovina k jihu.* (Za 14:34)

A k tomu připočteme ještě další známý fakt. Odkud Pán Ježíš po svém vzkříšení odešel do nebes? Bingo! Z Olivové hory! O tom přece evangelista Lukáš vypráví v knize Skutků apoštolských:

- ¹⁰ *A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu* ¹¹ *a řekli: "Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet."* ¹² *Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujít v sobotu.* (Sk 1:10-12)

Bratři a sestry, dnešní oddíl nám tedy otevírá výhled do budoucnosti. Sděluje nám, že se Pán Ježíš jednou skutečně vrátí. Že přijde v moci a slávě. Přijde a bude spravedlivě soudit, spravedlivě kralovat, spravedlivě vládnout. Bude jistě spravedlivý král podle nejpřísnějších Božích měřítek spravedlnosti. Bude jistě šířit spásu. A bude pokorný, tedy podřízený Bohu a zaměřený na druhé. Ale – a v tom je zásadní rozdíl mezi minulostí a budoucností – nebude už slabý. Bude mocný. Tehdy vjížděl na oslátku. Až přijde podruhé, dostaví se obestřen Boží mocí a slávou. Obrazně řečeno: Na koni. Apoštol Jan dokonce ve svých viděních vidí Krista na bílém, válečném koni.

- ¹¹ *A viděl jsem nebesa otevřená, a hle, bílý kuň, a na něm seděl ten, který má jméno Věrný a Pravý, neboť soudí a bojuje spravedlivě.* (Zj 19:11)

V tom okamžiku už si nikdo nedovolí Kristovy učedníky okřikovat, když mu budou provolávat slávu. V tom okamžiku už nikdo z učedníků nebude chvíli chválit a vzápětí se od něj s pohrdáním odvracet. Všichni ho budou oslavovat a velebit. Ať už rádi, nebo neradi. Ale všichni. Jeden jak druhý. Slovy apoštola Pavla:

- ⁹ *Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno,* ¹⁰ *aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí -* ¹¹ *a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.* (Fp 2:9-11)

Bratři a sestry, my smíme radostně pozvednout svůj hlas k chvále tohoto požehnaného krále už teď. Právě nyní. Nám totiž bylo dáno vidět mnohem víc, než tehdy viděli ti lidé, kteří doprovázeli Ježíše do Jeruzaléma. My vidíme kříž, na kterém Kristus zničil všechny naše hříchy. My vidíme vzkříšení, při kterém Kristus porazil smrt – svou i naši. My ve víře vidíme Krista přítomného a zachraňujícího dnes a denně v Duchu svatém. My vidíme Krista přicházet v moci a slávě. A proto volejme:

- ***Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!***

Modlitba:

Přijď, Pane Ježíši. Přijď, abychom my mohli spočinout od všech našich bolestí, strachu, všeho smutku, ale také od všech našich hříchů. Přijď, aby lidé kolem nás našli v tobě pokoj. Přijď, aby celé stvoření mohlo odpočívat v míru. Přijď, aby i nebesa, aby i sám Bůh spolu s námi mohl věčně odpočívat. Přijď, Pane Ježíši. Amen.